

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCAE
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mane discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis
vigesimali Martii M. DCC. XXXII.

M. RAYMONDO-JACOB FINOT,
Doctore Medico, Præside.

An Tumororum externorum Supparatio Resolutioni præponenda?

I.

TUMOR in Corpore contra Naturæ statum adnascens vel morbus, vel symptoma, vel crisis, Tumoris nulla Corporis pars experta, glandulosæ præ ceteris huic obnoxiae. Non utica Tumororum indoles: Phlegmonem Sanguis; Oedema Serosa colluvies, Bilis Erysipelas; Melancholia, ex Veteribus, Schirrum pro liquidi stagnatione creat. Qui criticè erumpit Tumor solvit morbum, quod ex symptomatum remissione, sapienti & omnimodâ cæstatiōne dignoscet. Qui symptomaticè, nullam morbo in melius, imò in pejus mutationem afferat. Qui morbum constituit Tumor, haud alii stipatur symptomatis, dolore sapienti ac febre. Non una Tumorum fors, non idem exitus. Alius ad indurationem ducitur, qua morbi potius confirmatio quam solutio dicenda, Schirrum indelebilem constituens. Alius nonnunquam resolutione disflatur. Alius suppuratione absolvitur. Verum cujuscumque Tumoris numquam speranda perfecta curatio, nisi morbi tollatur fomes, nisi præcaveantur recidiva, qua ad Naturæ yotum sola valet exequi legitima Supparatio.

SO L I D A inter & fluida motū reciprocatio sanitatis causa. Hujus finis liquorū per omnes Corporis partes *Anadofis*. Sanguis sic ad singulas partes devenit, ē suo finū per incernicula noxiū quicquid vel inutile eructat, dum partibus, quod ipsi congenit, seu in restaurationem, seu accretionem apponit. Hoc secretionis & excretionis constat opus, dum solidorum viget & præpollet Elater, dum liquida certum servant fluiditatis gradum. Solidorum tonus laxior debilitis in fluida impinget, unde stagnatio, molecularum cohæsio, infarctus, Tumoris causa. Tensus nimis & rigidus elater, frequentius, sed minore vi liquida premit, unde minus exagitata, minus divisa, concretioni, ideoque stagnationi magis obnoxia. Non solum crassior viscidiorque fluidorum crasis stagnationis, ideoque infarctus causa. Fluidum nimis dilutum, nullam aut debiliorem solidorum oscillationibus renentiam affert, unde soluto, aut saltē hebetat elater, lentiū truditur liquidum, siveque pro tenuitate in partium vacuolis exundans, Tumorem producit sēpius cedematosum. Varia Tumorū indoles pro liquidi, partisque tumescētis variā indole. Quò viscida concretave magis Tumoris moles, quò in partium intimis altius infixa, quò firmioris texturae partes quas Tumor obsidet eō difficilius judicatur. Non ex unicā Tumoris difflatione morbi judicatio, sed symptomatum, quae donec morbi causa, seu per sensiles seu insensiles vias tollatur, perseverant.

STAGNANTEM & concretum humorem ad Sanguinis alveum revocare summus labor: huic tantum nata operi dicuntur quæ resolventia Medici laudant. Illorum ea sit virtus quæ adaugendo liquidi fluiditatē, per cutis cæcos meatus, seu sensiles vias, faciliorem ipsi præbeant exitum. Hic novus fluiditatis gradus solidorum oscillationi redintegrandæ etiam competit, unde duplex à resolventibus emendanda labes. At ut non unica fluiditatis amissio causa, sic diversa resolventium indoles. Liquidi præ acido concrecentis resolutionem tentare nisi Alkalium ope, labor inanis. Viscidior colluvies stagnationis causa, cum Ventriculi imbecillatē accuset, stypcis potiū quām resolventibus sanè curanda. Seri exupertantis, ob sanguinis solutam compagem, in quasdam partes stillatio & decubitus, absorbentium atque tonicorum exigit opem, quæ saluum obtundant acridinem, Solidorumque laxorum nimis, firment elaterem. Bilis ob Hepatis infarctum cum sanguine redux, tandemque ad certas partes ablegata, Tumoris Erysipelatosi causa dignoscitur, quem sola dilutu[m] aperientibus admixta discutere valent. Schirroſi Tumoris ex viscidiō Lymphā exorti, a solis Mercuriis, Chalybeatīs speranda curatio. Tumor ab externā causa natus (cujus ideo solis resolventibus committenda videtur medela) non minus tamen ob effusos in partium vacuolis diversis & concretos humores, ob diversi generis disrupta vascula, diversam medendi desiderat Methodum. Sanguinis effusā curatio diversa pro rōs a curatione stagnantis Lymphā instituenda. Quanta igitur in Tumoribus a causā externā ortis curationis diversitas! quantum ideo differunt! Lymphā ad sui resolutionem rarescere amat. Bilis effusa respuit Methodum quæ sui indurationem promovendo, Schirrum efficeret. Ab hāc igitur recedendum viā quam si minus recta in eas, nova partibus majorque inutile labes, concretio[n]is addendo gradum, unde Tumoris nunquam nisi ferro aut igne auferenda molles, vel inceptæ fluiditatis impertiendo gradum, cuius beneficio liquor ad Corporis intima remeans, visceribus quām a stagnatione induit labem non impune traducit. Utrumque Scopulum tutus vitabit, qui rem Suppurationi vel solius Naturæ, vel Artis ministerio committeret.

MORBUM minus quam Crisim habeas Suppurationem, quæ liquidi in qua-
vis parte effusi & inibi putrescentis molitur excretionem. Is Naturæ ni-
sus plura requirit ; liquidi nempè stagnationem, unde Tumoris ortus ; vasorum
minimorum disruptionem, hinc effusio humoris ; Sanguinis & Lymphæ propter
disrupta vasa commixtionem, unde fermentatio, calor, rubedo ; Arteriaæ insi-
gnioris ab ipsomet Tumore Constrictionem, hinc pulsatio, caloris intentio,
febris ; Arteriaæ constricta in Tumorem renitentem præpollentiam, undi repeti-
tis vibrationibus liquidum effusum premitur, agitatur, qualatur, hinc earum
intima evolutio, quæ puris formatio. Ex his conditionibus si desit unica, Sup-
purationem frustra expectavetis. Tumoris Lymphatice Suppurationem tentare,
furoris nifus, nisi Tumori admoveas quæ Lymphæ rarefactionem promovendo San-
guini, in minimis vasis præcludant viam, qui inibi rarefens canalium disruptionem
inserat. Non felicior Suppuratione ceder, cum Tumoris ea fuerit moles quæ Ar-
teriaæ majori Tumorem alluenti nimiam afferat resistentiam ; inde molis indura-
tio, Schirrus, tandemque ob solidorum mutatam directionem, diametrum,
ob liquidorum perversam crasis, nova & informis exurgit moles, Cancri sèpiùs
naturam induens. Effusio liquoris in pus conversionem agnosces ex pulsationis, ru-
bedinis, febris cessatione aut summi remissione, de quâ te certioreni faciet Tu-
moris mollities & fluctuatio. Non soli Naturæ puris excretio committenda, alias
serius sibi extus sternens viam, intus partes erodit, unde majus substantia dispenso-
dium, præcipue in partibus adiposis ; cutis & ingens consumptio, callosam fe-
damque relinquens Cicatricem. Ocyus materiæ præbeas exitum ubi vasa insi-
gniora, membranas, tendines, nervorum fasciculos, ligamenta, articulos, pro
puris viciniâ lœdi discrimen est. Ab his, quantum erit, in partem remotam sit
puris secessus, quem dupli methodo licet obtinere, Cauterio nempè, ut aiunt,
Potentiale, & ferro. Hoc ut pote tutius citiusque absque dubio eligendum ; par-
tes enim quas exigit curatio, cateris intactis secat ; absque Phlogofii Cauterii sem-
per comite. Sic autem operationem, moderante Medico instituat Chirurgus.
Mole Tumoris examinata, summis digitis hinc & inde palpando, locum inquiret
evidentera fluctuantis materiae signa differenterem ; alterius manus Pollice ac In-
dice plus minus divaricatis, in loco notato, Tumorem ita premat, ut inter digi-
tos portio ejusdem non modo emineat, sed quandanterus rigescat. Prioris manu
s itidem Pollice & Indici quibus (ut tutius procedatur) subinde Medium
associare convenit, Lanceolam majorem minorem ve, pro tumoris mole, in de-
clive Tumoris obliquâ ad materiae cavum inmittet, dein cuspidem attollendo
aperturam efficit largiore, vulnere facto specillum, vel si commodè fiat di-
gitum specillo certiore inducat (lotis prius ac expurgatis manibus) fundum
& latera foveæ exploraturus ut lacinias, si que sint, aut digitis aut forficibus,
nec non carnes emortuas aut sinubus excavatas afferat. Sic puri dato exitu, quic-
quid a vulneris ostio remotum, ad ipsum, seu pro Tumoris declivi situ, seu
pto partium molli compressione adducat. Omni exhaustâ, si decent, materiâ in
vulneris cavum linteola mollia digestivo ex ovi meditullio, Terebinthina, Oleo
Hipericæ conflato intincta altius inducat. Vulneris oras aliorum linteorum ope
diductas teneat ; in eaque curandi methodo perseveret, donec vulneris cavum
& latera Carnes, ut aiunt, granulatas rubrasque offerant, exquisitæ & proxi-
mæ Cicatricis prænuncias.

EX suppuratione morbum solvi quid mirum ! non solum materiae putris exitum
parat, stagnantes quouscunque liquores ejicit, Sanguinem quâvis contaminatum
labe, in Tumorem propter disrupta vasa confluentem foras mittit ; Glandularum

prius obstruetarum, sit reseratio, vasorum pro liquidi stagnatione dilatatorum depletio, horum proinde elateris restitutio. At, inquit, illam promovere sibi arduum, nec unquam invitata Naturâ licet. Tumorem durum ad suppurationem ducere tibi plenum aleæ videtur, ne topicorum abusus Schirrosam efficiat molem; at tenuis & humectans diæta topicis adjuta emollientibus, solidas relaxando partes, fluidas diluendo, effusi liquidi minus tunc compressi, concreti minus particulas evolvi & rarefcere dabit. Ad hunc finem Althææ, Malvæ, Parietariae, Mercurialis pulpam cibro træctam Tumori modicè calidam admove. Eâque ad duos trefve dies insiste methodo, que si suppurationi promovenda impar, eidem pulpa pingua & oleosa addas, ut obturatis poris, liquidi partes jam quadantens evolutæ, intra ipsummetum Tumorem coærcitæ rarefcant, unde magis intenso calore, exurget fermentatio quo vasus sanguiferis vim inferendo horum disruptionem efficiat. Nondum cedit suppurationi? ulterius progredere, modo quidam adhuc Tumori mollitiei sensus; adhibe calida uti Absynthium, Fœnum Græcum, Chamaæ melum, immo si minus succedat, ad validiora confuge, maximè in Tumore lymphatico, difficilius ut pote fermentescit; hæc Gummi Ammoniacum, Sagapenum, Galbanum & ex his parata sibi sufficient: tuncque Suppurationis signa ex rubidine, calore pulsatione, partis in acumen intumescientia elucebunt, nisi humor congestus fluiditatis jam nullius particeps. Post tot tentamina, à topicis abstine, hujusque mitte curationem soli excisioni seu ferro seu Causticis tradendam. Sin verò post ad mota emollientia mox flaccescat & diffletur Tumor, non ideo ægotanti Salus; ea quippe sibi male fida curatio ob metiet ad interiora regressum. Hæc in Bubone venero patet, quo topicorum resolventium, eti Mercurialibus adjectorum operium ad sanguinis alveum revehit, quam in inguine ritè instituta Suppurationis radicitus solvit, non minus ac in Parotide cuius diffusio mortis ineluctabilis prænuntia. Herpes nec mole, nec Suppuratione insignis, Topicorum usu extinta, Sanguini laben inuriit non raro lethalem Tumorem idèo Topicorum seu resoluentium, seu repercutientium ope difflatum ubi animadvertes, medicamenta tum intus, tum extus adhibe quo morbum domare & hujus causam excernere valent, nec ab opere desistas dum delitescentem aut vagantem symptomata fomitem declarant. Alias morborum ingruet cohors tutò solâ Suppuratione præcavenda, aut delenda.

Ergo Tumorum externorum Suppurationis Resolutioni præponenda.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus de Sainteul.

*M. Emmanuel - Mauritius du
Verney.*

*M. Ludovicus - Claudio Bour-
delin, Regie Scientiarum Aca-
demie.*

M. Michael-Ludovicus Vernage.

M. Joannis-Franciscus Leaulté.

M. Antonius Miller.

M. Franciscus Pouffe.

*M. Thomas - Bernardus Ber-
trand, Scholarum Professor
designatus.*

M. Ägidius Adam.

Proponebat Parisis LUDOVICUS - MARIA POUSSE,
Parisinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1732.
à sextâ ad meridiem.